

جمهوری اسلامی ایران

Islamic Republic of Iran

سازمان استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

Institute of Standards and Industrial Research of Iran

ISIRI

12753-5

1st.edition

استاندارد ملی ایران

۱۲۷۵۳-۵

چاپ اول

سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی
آب سرد و گرم داخل ساختمان - قسمت ۵:
همخوانی مجموعه لوله و اتصال با شرایط
کاربری

Multilayer piping systems for
hot and cold water installations
inside buildings

Part 5 : Fitness for purpose of the system

ICS: 91.140.60;23.040.01

بهنام خدا

آشنایی با مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران به موجب بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱ تنها مرجع رسمی کشور است که وظیفه تعیین، تدوین و نشر استانداردهای ملی (رسمی) ایران را به عهده دارد.

تدوین استاندارد در حوزه‌های مختلف در کمیسیون‌های فنی مرکب از کارشناسان مؤسسه^{*} صاحب نظران مراکز و مؤسسات علمی، پژوهشی، تولیدی و اقتصادی آگاه و مرتبط انجام می‌شود و کوششی همگام با مصالح ملی و با توجه به شرایط تولیدی، فناوری و تجاری است که از مشارکت آگاهانه و منصفانه صاحبان حق و نفع، شامل تولیدکنندگان، مصرفکنندگان و واردکنندگان، مراکز علمی و تخصصی، نهادها، سازمان‌های دولتی و غیر دولتی حاصل می‌شود. پیش‌نویس استانداردهای ملی ایران برای نظرخواهی به مراجع ذی نفع و اعضای کمیسیون‌های فنی مربوط ارسال می‌شود و پس از دریافت نظرها و پیشنهادها در کمیته ملی مرتبط با آن رشتہ طرح و در صورت تصویب به عنوان استاندارد ملی (رسمی) ایران چاپ و منتشر می‌شود.

پیش‌نویس استانداردهایی که مؤسسات و سازمان‌های علاقه مند و ذیصلاح نیز با رعایت ضوابط تعیین شده تهیه می‌کنند در کمیته ملی طرح و بررسی و در صورت تصویب، به عنوان استاندارد ملی ایران چاپ و منتشر می‌شود. بدین ترتیب، استانداردهایی ملی تلقی می‌شود که بر اساس مفاد نوشته شده در استاندارد ملی ایران شماره ۵ تدوین و در کمیته ملی استاندارد مربوط که مؤسسه استاندارد تشکیل می‌دهد به تصویب رسیده باشد.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران از اعضای اصلی سازمان بین المللی استاندارد (ISO)^۱ کمیسیون بین المللی الکترونیک (IEC)^۲ و سازمان بین المللی اندازه شناسی قانونی (OIML)^۳ است و به عنوان تنها رابط^۴ کمیسیون کدکس غذایی (CAC)^۵ در کشور فعالیت می‌کند. در تدوین استانداردهای ملی ایران ضمن توجه به شرایط کلی و نیازمندی‌های خاص کشور، از آخرین پیشرفت‌های علمی، فنی و صنعتی جهان و استانداردهای بین‌المللی بهره‌گیری می‌شود.

مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران می‌تواند با رعایت موازین پیش‌بینی شده در قانون، برای حمایت از مصرف کنندگان، حفظ سلامت و ایمنی فردی و عمومی، حصول اطمینان از کیفیت محصولات و ملاحظات زیست محیطی و اقتصادی، اجرای بعضی از استانداردهای ملی ایران را برای محصولات تولیدی داخل کشور و / یا اقلام وارداتی، با تصویب شورای عالی استاندارد، اجباری نماید. مؤسسه می‌تواند به منظور حفظ بازارهای بین المللی برای محصولات کشور، اجرای استاندارد کالاهای صادراتی و درجه‌بندی آن را اجباری نماید. همچنین برای اطمینان بخشیدن به استفاده کنندگان از خدمات سازمانها و مؤسسات فعال در زمینه مشاوره، آموزش، بازرگانی، ممیزی و صدور گواهی سیستم‌های مدیریت کیفیت و مدیریت زیست محیطی، آزمایشگاهها و مراکز کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، مؤسسه استاندارد این گونه سازمان‌ها و مؤسسات را بر اساس ضوابط نظام تأیید صلاحیت ایران ارزیابی می‌کند و در صورت احراز شرایط لازم، گواهینامه تأیید صلاحیت به آن‌ها اعطا و بر عملکرد آنها نظارت می‌کند. ترویج دستگاه بین المللی یک‌ها، کالیبراسیون (واسنجی) وسایل سنجش، تعیین عیار فلزات گرانبهای و انجام تحقیقات کاربردی برای ارتقای سطح استانداردهای ملی ایران از دیگر وظایف این مؤسسه است.

* مؤسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران

1- International organization for Standardization

2 - International Electro technical Commission

3 - International Organization for Legal Metrology (Organization International de Metrologie Legal)

4 - Contact point

5 - Codex Alimentarius Commission

کمیسیون فنی تدوین استاندارد

" سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان - قسمت ۵: همخوانی مجموعه لوله و اتصال با شرایط کاربری "

سمت و / یا نمایندگی

مدیر بخش تاسیسات مرکز تحقیقات
ساختمان و مسکن

رئیس:

دلفاری، شهرام
(دکترای مهندسی مکانیک، تبدیل انرژی)

دبیر:

مسئول آزمایشگاه تاسیسات مرکز تحقیقات
ساختمان و مسکن

عطاردي کاشانی، آسیه
(فوق لیسانس شیمی)

اعضا: (سامی به ترتیب حروف الفبا)

کارشناس شرکت صنایع شیمیایی
حامد شیمی

پژوهش، مسعود
(لیسانس مکانیک)

مدیر اجرایی شرکت آتی لوله سپاهان

تاجمیر ریاحی، افشین
(لیسانس شیمی)

مدیر عامل شرکت صنایع شیمیایی
حامد شیمی

توان، سید محمد
(لیسانس مهندسی مکانیک)

مدیر عامل شرکت آرین
بسپار زنده رود

حاجی میرزا علیان، تیمور
(دیپلم)

مدیر عامل شرکت دژآسا آذربایجان

خائف، علی
(لیسانس)

مدیر QC و مسئول فنی
شرکت آرین پایپ

رضایی، حسن
(لیسانس شیمی)

مدیر تولید شرکت دژآسا آذربایجان

رضایی، مسعود
(فوق لیسانس)

عابدینی، حمید رضا
(لیسانس شیمی)

زند، عباس
(فوق لیسانس مدیریت اجرایی)

صالح بیگی، عباس
(لیسانس)

صفی پور، بنفشه
(لیسانس شیمی)

فرقدانی، محمد تقی
(فوق لیسانس بیوتکنولوژی)

قدیری، علیرضا
(لیسانس مهندسی مکانیک)

کشمیری، محمد هادی
(فوق لیسانس مکانیک)

کوشکی، امید
(فوق لیسانس پلیمر)

ماجدی اردکانی، محمد حسین
(فوق لیسانس عمران، محیط زیست)

مطهری نسب، اعظم
(لیسانس مهندسی مواد)

موید، عباس
(فوق لیسانس پلیمر)

نامداری، بهرام
(لیسانس)

د

فهرست مندرجات

عنوان	صفحة
آشنایی با موسسه استاندارد	ج
کمیسیون فنی تدوین استاندارد	د
پیش گفتار	ز
۱ هدف و دامنه کاربرد	۱
۲ مراجع الزامی	۱
۳ اصطلاحات و تعاریف	۳
۴ نمادها و اختصارات	۳
۵ طبق بندی شرایط کاری	۳
پیوست الف	۹

پیش گفتار

استاندارد «سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان - قسمت ۵: همخوانی مجموعه لوله و اتصال با شرایط کاربری» که پیش نویس آن در کمیسیون های مربوط توسط (مرکز تحقیقات ساختمان و مسکن) تهیه و تدوین شده و در پانصد و سی امین اجلاس کمیته ملی استاندارد مکانیک و فلزشناسی مورخ ۸۹/۳/۵ مورد تصویب قرار گرفته است، اینک به استناد بند یک ماده ۳ قانون اصلاح قوانین و مقررات موسسه استاندارد و تحقیقات صنعتی ایران، مصوب بهمن ماه ۱۳۷۱، به عنوان استاندارد ملی ایران منتشر می شود.

برای حفظ همگامی و هماهنگی با تحولات و پیشرفت های ملی و جهانی در زمینه صنایع، علوم و خدمات، استاندارهای ملی ایران در موقع لزوم تجدید نظر خواهد شد و هر پیشنهادی که برای اصلاح و تکمیل این استانداردها ارائه شود، هنگام تجدید نظر در کمیسیون فنی مربوط مورد توجه قرار خواهد گرفت. بنابر این، باید همواره از آخرین تجدید نظر استانداردهای ملی استفاده کرد.

منبع و مأخذی که برای تهیه این استاندارد مورد استفاده قرار گرفته به شرح زیر است:

ISO 21003-5 : 2008 , Multilayer piping systems for hot and cold water installations inside buildings - Part 5 : Fitness for purpose of the system

سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان – قسمت ۵: همخوانی مجموعه لوله و اتصال با شرایط کاربری

۱ هدف و دامنه کاربرد

هدف از تعیین این استاندارد تدوین ویژگی سیستم لوله های چند لایه مورد مصرف آب سرد و گرم داخل ساختمان برای انتقال آب چه مورد مصرف انسانی (مصارف عمومی و آشامیدگی در سیستم خانگی) یا سیستم های گرمایشی تحت فشارهای طراحی مشخص شده و دماهای مناسب با کلاس کاربردی (جدول (۱) استاندارد ملی ۱۲۷۵۳-۱ را ببینید). است.

این استاندارد یک استاندارد مرجع محصول است و برای لوله های چند لایه، اتصالات، اتصال آنها و همچنین اتصال با اجزای ساخته شده از مواد پلاستیکی و غیر پلاستیکی که مورد مصرف برای لوله کشی آب سرد و گرم هستند قابل اجرا است. این قسمت از استاندارد تنها برای استفاده همزمان با سایر قسمتهای دیگر استاندارد است.

این استاندارد تنها برای لوله های تلفیقی که لایه داخلی آنها از پلاستیک ساخته شده باشد، قابل کاربرد است.

این استاندارد محدوده ای از شرایط کاری (کلاس های کاربری) و فشارهای طراحی را پوشش می دهد و برای مقادیر دمای طراحی، T_D ، حداقل دمای طراحی، T_{max} ، و دمای سیستم ناشی از نقص فنی، T_{mal} ، که بیشتر از آنچه در جدول (۱) آمده است قابل کاربرد نمی باشد.

یادآوری ۱ - مسئولیت انتخاب های مناسب از این جوانب، در نظر گرفتن نیازمندیهای ویژه و هر مقررات ملی مربوطه و روشهای نصب یا دستورالعملها بر عهده خریدار یا تایید کننده می باشد.

مواد پلیمری که برای لایه های طراحی شده جهت تحمل تنش استفاده می شوند شامل: پلی بوتیلن (PB)، پلی اتیلن مقاوم در دمای بالا (PERT)، پلی اتیلن مشبك (PE-X)، پلی پروپیلن (PP) و پلی وینیل کلراید کلرینه شده (PVC-C) هستند.

ماده PE-X مورد استفاده باید به طور کامل مشبك شده و با الزامات استاندارد محصول مرجع (ISO 15875) مطابقت داشته باشد.

یادآوری ۲ - در این استاندارد، پلی اتیلن مشبك (PE-X) مانند چسب به عنوان ماده ترمопلاستیک در نظر گرفته می شود.

۲ مراجع الزامی

مدارک الزامی زیر حاوی مقرراتی است که در متن این استاندارد به آنها ارجاع داده شده است. بدین ترتیب آن مقررات جزیی از این استاندارد محسوب می شود.

در صورتیکه به مدرکی با ذکر تاریخ انتشار ارجاع داده شده باشد، اصلاحیه ها و تجدید نظرهای بعدی آن مورد نظر این استاندارد ملی نیست. در مورد مدارکی که بدون ذکر تاریخ انتشار به آنها ارجاع داده شده است، همواره آخرین تجدید نظر و اصلاحیه های بعدی آنها مورد نظر است.
استفاده از مراجع زیر برای این استاندارد الزامی است:

۱-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۶۳۱۴-۵ : سال ۱۳۸۷ ، پلاستیکها - سیستم لوله کشی آب سرد، گرم و داغ پلی پروپیلن قسمت پنجم : همخوانی مجموعه لوله و اتصال با شرایط کاربری

۲-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۳-۱ : سال ۱۳۸۹ ، سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان قسمت اول : اصول کلی

۳-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۳-۲ : سال ۱۳۸۹ ، سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان قسمت دوم : لوله ها

۴-۲ استاندارد ملی ایران شماره ۱۲۷۵۳-۳ : سال ۱۳۸۹ ، سیستم لوله های چند لایه برای لوله کشی آب سرد و گرم داخل ساختمان قسمت سوم : اتصالات

2-5 ISO 1167-1 : Thermoplastics pipes, fittings and assemblies for the conveyance of fluids-Determination of the resistance to internal pressure- Part 1: General method.

2-6 ISO 1167-2 : Thermoplastics pipes, fittings and assemblies for the conveyance of fluids-Determination of the resistance to internal pressure- Part 2: Preparation of pipe test pieces

2-7 ISO 1167-3 : Thermoplastics pipes, fittings and assemblies for the conveyance of fluids-Determination of the resistance to internal pressure- Part 3: Preparation of components

2-8 ISO 1167-4 : Thermoplastics pipes, fittings and assemblies for the conveyance of fluids-Determination of the resistance to internal pressure- Part 4: Preparation of assemblies

2-9 ISO 15875-5 : Plastics piping systems for hot and cold water installations- Crosslinked polyethylene (PE-X)- Part 5: Fitness for purpose of the system

2-10 ISO 15876-5 : Plastics piping systems for hot and cold water installations- Polybutylene (PB)-Part 5: Fitness for purpose of the system

2-11 ISO 15877-5 : Plastics piping systems for hot and cold water installations- Chlorinated poly(vinyl chloride)(PVC-C)- Part 5: Fitness for purpose of the system

2-12 ISO 22391-5 : Plastics piping systems for hot and cold water installations- Polyethylene of raised temperature resistance (PE-RT)- Part 5: Fitness for purpose of the system

2-13 EN 712 : Thermoplastics piping systems- End-load bearing mechanical joints between pressure pipes and fittings- Test method for resistance to pull-out under constant longitudinal force

2-14 EN 713 : Plastics piping systems- Mechanical joints between fittings and polyolefin pressure pipes- Test method for leaktightness under internal pressure of assemblies subjected to bending

2-15 EN 12293 : Plastics piping systems- Thermoplastics pipes and fittings for hot and cold water- Test method for the resistance of mounted assemblies to temperature cycling

2-16 EN 12294 : Plastics piping systems- Systems for hot and cold water- Test method for leaktightness under vacuum

2-17 EN 12295 : Plastics piping systems- Thermoplastics pipes and associated fittings for hot and cold water- Test method for resistance of joints to pressure cycling

۳ اصطلاحات و تعاریف

در این استاندارد تعاریف مطابق استاندارد ملی ۱۲۷۵۳-۱ می باشد.

۴ نمادها و اختصارات

در این بخش از استاندارد نشانه ها و علائم اختصاری مطابق مطابق استاندارد ملی ۱۲۷۵۳-۱ می باشد.

۵ قابلیت از لحاظ پیوندگاهها و سیستم لوله کشی

۱-۵ کلیات

هنگامیکه آزمون مطابق با روش‌های قابل اجرای مشخص شده در جدول (۱) و با استفاده از پارامترهای داده شده در بندهای ۲-۵ تا ۷-۵ انجام می شود، وصاله ها^۶ و سیستم لوله کشی باید ویژگیهایی مطابق با الزامات داده شده در بندهای قابل اجرا باشد.

برای آزمونهای شرح داده شده، اتصالات باید به لوله های مورد نظر برای استفاده متصل شود.

جدول (۱) آزمونهای قابل اجرا برای هر نوع مختلف از سیستم اتصال پوشش داده شده توسط این استاندارد را تعیین می کند.

⁶ joint

جدول (۱)- آزمونهای اتصالات

روش آزمون	پارامترهای آزمون	سیستم اتصال ^۱			آزمون
		مکانیکی	الکتروفیوژن سوکت جوشی	چسب پایه حلال	
بخش مربوط از ISO 1167	مطابق با بند ۲-۵	✓	✓	✓	آزمون فشار داخلی
EN 713	مطابق با بند ۳-۵	✓	✓	✓	آزمون خمش
EN 712	مطابق با بند ۴-۵	✓	✓	✓	آزمون بیرون آمدگی (Pull-out)
EN 12293	مطابق با بند ۵-۵	✓	✓	✓	آزمون سیکل دمایی
EN 12295	مطابق با بند ۶-۵	✓	✓	✓	آزمون سیکل فشاری
EN 12294	مطابق با بند ۷-۵	✓	✓	✓	آزمون خلا

(۱) ✓ نشان دهنده قابل اجرا بودن آزمون است.

۲-۵ آزمون فشار داخلی

هنگامیکه آزمون مطابق با ISO 1167 انجام می شود، با استفاده از پارامترهای آزمون داده شده در جدول (۳) برای کلاسهای مرتبط مجموعه اتصال نباید دچار نشتی شود.
فشار آزمون باید با استفاده از رابطه زیر محاسبه شود:

$$p_F = p_D \times \frac{p_C}{p_{CD}}$$

در جاییکه:

p_F فشار آزمون هیدرولاستاتیک، بر حسب بار، که بر روی مجموعه در طول مدت آزمون به کار بردہ می شود.

p_C مقدار فشار، بر حسب بار، از ساختار لوله مطابق با زمان شکست/ دمای آزمون تعیین شده استاندارد ملی . ۱۲۷۵۳-۲

p_{CD} مقدار فشار طراحی، بر حسب بار از ساختار لوله، محاسبه شده بر طبق پیوست ۵ استاندارد ملی . ۱۲۷۵۳-۲

p_D فشار طراحی در صورت قابل اجرا بودن ۴، ۶، ۸ یا ۱۰ بار است.

جدول (۳)- تعیین فشار آزمون ، p_F

کلاس کاربری				
کلاس ۵	کلاس ۴	کلاس ۲	کلاس ۱	
۹۰ (۲)	۷۰ (۲)	۸۰ (۲)	۸۰ (۲)	حداکثر دمای طراحی، T_{max} ، بر حسب $^{\circ}C$ فشار طراحی ساختار لوله، p_{CD} ، بر حسب MPa
۹۵ (۲)	۸۰ (۲)	۹۵ (۲)	۹۵ (۲)	دماه آزمون ^۱ ، T_{test} ، بر حسب $^{\circ}C$ ، مدت آزمون، t ، بر حسب ساعت فشار هیدروستاتیک ساختار لوله، p_C ، بر حسب MPa
۱۰۰۰ (۲)	۱۰۰۰ (۲)	۱۰۰۰ (۲)	۱۰۰۰ (۲)	فشار آزمون، p_F ، بر حسب بار، برای یک فشار طراحی، p_D ، ۴ بار ۶ بار ۸ بار ۱۰ بار
۳ ۱)	۳ ۱)	۳ ۱)	۳ ۱)	تعداد آزمونه ها ۱ bar = ۰/۱ MPa
۱) بطور کلی بالاترین دمای آزمون $^{\circ}C$ $T_{max} + 10$ می باشد. اگرچه با مناسب بودن تجهیزات آزمون، بالاترین دمای آزمون برای کلاس های ۱ و ۲ نیز $^{\circ}C$ ۹۵ در نظر گرفته می شود. تنش های هیدروستاتیک مطابق با دماهای آزمون داده شده تعیین می شود.				نکته
۲) مقادیر p_F و p_C و p_{CD} منتج از داده های استحکام بلند مدت برای هر ساختار منحصر بفرد می باشد.				

اگر آزمونهای انجام شده محل اتصال مطابق با این زیر بند در نتیجه تغییر فرم ناشی از اختلاف در ازدیاد طول دچار نشته شود، یک فشار آزمون ممکن است از داده های تنش و خرز (مربوط به یک مدل دوره ۵۰ ساله) برای مواد مختلف استفاده شده تعیین شود.

۳-۵ آزمون خمس

هنگامیکه آزمون مطابق با EN 713 تحت فشار قابل کاربرد در شرایط $^{\circ}C / ۲۰ / ۱$ ساعت داده شده در جدول (۳) قرار می گیرد، با استفاده از یک شعاع خمشی برابر با حداقل شعاع خمش توصیه شده برای لوله ها توسط تامین کننده سیستم، محل اتصال نباید دچار نشته شود.
فشار آزمون باید با استفاده از رابطه زیر محاسبه شود:

$$p_F = p_D \times \frac{p_C}{p_{CD}}$$

p_F فشار آزمون هیدرولوستاتیک، بر حسب بار، که بر روی مجموعه در طول مدت آزمون به کار برده می شود.
 p_C مقدار فشار، بر حسب بار، از ساختار لوله مطابق با زمان شکست/ دمای آزمون مشخص شده در استاندارد ملی .۱۲۷۵۳-۲

p_{CD} مقدار فشار طراحی، بر حسب بار، از ساختار لوله محاسبه شده بر طبق پیوست ث در استاندارد ملی .۱۲۷۵۳-۲

p_D فشار طراحی در صورت قابل اجرا بودن ۴، ۶، ۸ یا ۱۰ بار است.

جدول (۳)- تعیین فشار آزمون ، p_F

کلاس کاربری				
کلاس ۵	کلاس ۴	کلاس ۲	کلاس ۱	
۹۰	۷۰	۸۰	۸۰	حداکثر دمای طراحی، T_{max} ، بر حسب $^{\circ}C$
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	فشار طراحی ساختار لوله، p_{CD} ، بر حسب MPa
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	دمای آزمون، T_{test} ، بر حسب $^{\circ}C$
۱	۱	۱	۱	مدت آزمون، t ، بر حسب ساعت
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	فشار هیدرولوستاتیک ساختار لوله، p_C ، بر حسب MPa
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	فشار آزمون، p_F ، بر حسب بار، برای یک فشار طراحی، p_D ، ۴ بار
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۶ بار
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۸ بار
(۱)	(۱)	(۱)	(۱)	۱۰ بار
۳	۳	۳	۳	تعداد آزمونه ها
				۱ bar = ۰/۱ MPa نکته
(۱) مقادیر p_F ، p_C و p_{CD} منتج از داده های استحکام بلند مدت برای هر ساختار منحصر بفرد می باشد.				

۴-۵ آزمون بیرون آمدگی (Pull-out)

هنگامیکه آزمون مطابق با EN 712 و با استفاده از پارامترهای آزمون داده شده در جدول (۴) انجام می شود، مجموعه آزمون باید نیروی بیرون آمدگی (Pull-out) را بدون جدایش تحمل کند.
 نیرو، F ، باید از معادله زیر محاسبه شود:

$$F = \frac{\pi}{4} \times d_n^2 \times p_D$$

نیرو، بر حسب N

d_n قطر خارجی اسمی لوله بر حسب mm
 p_D فشار طراحی در صورت قابل اجرا بودن ۴، ۶، ۸ یا ۱۰ بار است که بر حسب MPa بیان می شود. در این حالت طبقه بندي "همه کلاسها" فشار طراحی باید ۱۰ بار باشد که بر حسب MPa بیان می شود.

جدول (۴)- پارامترهای آزمون برای نیروی pull-out

کلاس کاربری				همه کلاسهاي کاربری	
کلاس ۵	کلاس ۴	کلاس ۲	کلاس ۱		
۹۰	۷۰	۸۰	۸۰	---	حداکثر دمای طراحی، T_{max} ، بر حسب $^{\circ}C$
۹۵	۸۰	۹۵	۹۵	۲۳	دمای آزمون، T_{test} ، بر حسب $^{\circ}C$
۱	۱	۱	۱	۱	مدت آزمون، t ، بر حسب ساعت
F	F	F	F	$1/5 \times F$	نیروی pull-out، F ، بر حسب نیوتون
۳	۳	۳	۳	۳	تعداد آزمونه ها
آزمون pull-out باید در $23^{\circ}C$ و در T_{max} برای کلاس کاربری مربوط انجام شود.					

۵-۵ آزمون چرخه دمایی

هنگامیکه آزمون مطابق با EN 12293 و با استفاده از پارامترهای آزمون داده شده در جدول (۵) انجام می شود، لوله ها، اتصالات یا محلهای اتصال در صورت قابل اجرا بودن باید شرایط آزمون را بدون هیچ نشتی تحمل کنند. آزمون برای لوله های منعطف باید فقط هنگامیکه تولید کننده توانایی لوله را جهت خمس به شکل نشان داده شده اظهار کند، استفاده می شود. شعاع خمس نباید کوچکتر از حداقل شعاع خمس اعلام شده باشد. در همه موارد دیگر آزمون باید برای لوله های سفت استفاده شود.
 برای سیستم های لوله M پیش تنش شاخه A استاندارد مرجع محصول و ابعاد لایه داخلی باید استفاده شود.

جدول (۵)- پارامترهای آزمون برای چرخه دمایی

کلاس کاربری					
کلاس ۵	کلاس ۴	کلاس ۲	کلاس ۱		
۹۰	۷۰	۸۰	۸۰	حداکثر دمای طراحی، T_{max} ($^{\circ}C$)	
۹۵	۸۰	۹۰	۹۰	بالاترین دمای آزمون ($^{\circ}C$)	
۲۰	۲۰	۲۰	۲۰	پایین ترین دمای آزمون ($^{\circ}C$)	
p_D	p_D	p_D	p_D	فشار آزمون (بار) ^۱	
۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	۵۰۰۰	$D \leq 63mm$ برای	تعداد سیکلها ^۲
۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	۲۵۰۰	$D > 63mm$ برای	تعداد سیکلها ^۳
یک سری از اتصالات با شکل نشان داده شده در EN 12293				تعداد نمونه های آزمون	نکته $1 bar = 0.1 MPa$
(۱) p_D فشار طراحی در صورت قابل اجرا بودن ۴، ۶، ۸ یا ۱۰ بار است.					

- (۲) هر سیکل باید ۱۵ دقیقه در بالاترین دمای آزمون و ۱۵ دقیقه در پایین ترین دما باشد. (یعنی مدت هر چرخه ۳۰ دقیقه است.)
- (۳) هر سیکل باید ۳۰ دقیقه در بالاترین دما و ۳۰ دقیقه در پایین ترین دما باشد. (یعنی مدت هر چرخه ۶۰ دقیقه است.)

۶-۵ آزمون چرخه فشاری

هنگامیکه آزمون برای بررسی نشتی تحت عمل سیکل فشاری مطابق با EN 12295 و با استفاده از پارامترهای آزمون داده شده در جدول (۶) در صورت قابل اجرا بودن انجام می شود، لوله ها، اتصالات یا محلهای اتصال نباید دچار نشتی شود.

جدول (۶)- پارامترهای آزمون برای چرخه فشاری

حد بالاتر حد پایین تر		حدود فشار آزمون برای یک فشار طراحی:	دماهای آزمون تعداد نمونه های آزمون تناوب چرخه فشاری تعداد سیکلها
۵/۰ بار	۶ بار	۴ بار	۲۳°C ۳ (30 ± 5) سیکل در هر دقیقه ۱۰۰۰
۵/۰ بار	۹ بار	۶ بار	
۵/۰ بار	۱۲ بار	۸ بار	
۵/۰ بار	۱۵ بار	۱۰ بار	
$1 bar = 0.1 MPa$			نکته

۷-۵ بررسی نشتی تحت خلا

هنگامیکه آزمون برای بررسی نشتی تحت خلا مطابق با EN 12294 و با استفاده از پارامترهای آزمون داده شده در جدول (۷) انجام می شود، تغییر در فشار خلا نباید بزرگتر از $0.5/0$ بار باشد.

جدول (۷)- پارامترهای آزمون برای بررسی نشتی تحت خلا

دماهای آزمون تعداد نمونه های آزمون فشار آزمون مدت آزمون		۲۳°C ۳ $0.8/-0$ - بار ۱ ساعت
$1 bar = 0.1 MPa$		نکته

پیوست الف
(الزامی)

لیست استانداردهای مرجع محصول

جدول الف-1- لیست استانداردهای مرجع محصول

استانداردهای مرجع محصول	مواد
ISO 15876-1, ISO 15876-2, ISO 15876-3, ISO 15876-5	PB
ISO 22391-1, ISO 22391-2, ISO 22391-3, ISO 22391-5	PE-RT
ISO 15875-1, ISO 15875-2, ISO 15875-3, ISO 15875-5	PE-X
ISO 15874-1, ISO 15874-2, ISO 15874-3, ISO 15874-5	PP
ISO 15877-1, ISO 15877-2, ISO 15877-3, ISO 15877-5	PVC-C